

Про зміну механізму термопластичної деформації в нанощарах індію

Tashchuk R.Yu., Raransky N.D., Oliinych-Lysiuk A.V., Kurek I.G.

*Yuri Fedkovich Chernivtsi National University, st. Kotsyubinsky, 2,
Chernivtsi -58012, Ukraine*

Теоретичне і практичне вивчення механізмів пластичної деформації ауксетиків які мають нано- і мікро масштабну структуру, а також конструкційних матеріалів, заповнених нано- і мікрооб'єктами, що функціонують в умовах обмеженої релаксації напружень, сьогодні тільки розпочинаються [1].

В роботі представлені результати дослідження термопластичної деформації ϵ_{ij} в нанощарах індію, яка виникає при їх нагріванні від 2К до 300К. Показано, що зростання механічних напружень стиску σ_{ii} в неауксетичних напрямках у кристалі з ростом T приводить до практично лінійного зменшення ϵ_{ij} , а в ауксетичних приводить до нелінійного росту кривої $\epsilon_{ij}(T)$ як при рості T , так і при рості σ_{ii} (рис.1b). При цьому при напруженнях в 50МПа і 500 МПа механізм деформації в ауксетичному напрямку [110] змінює свій характер з ауксетичного на неауксетичний.

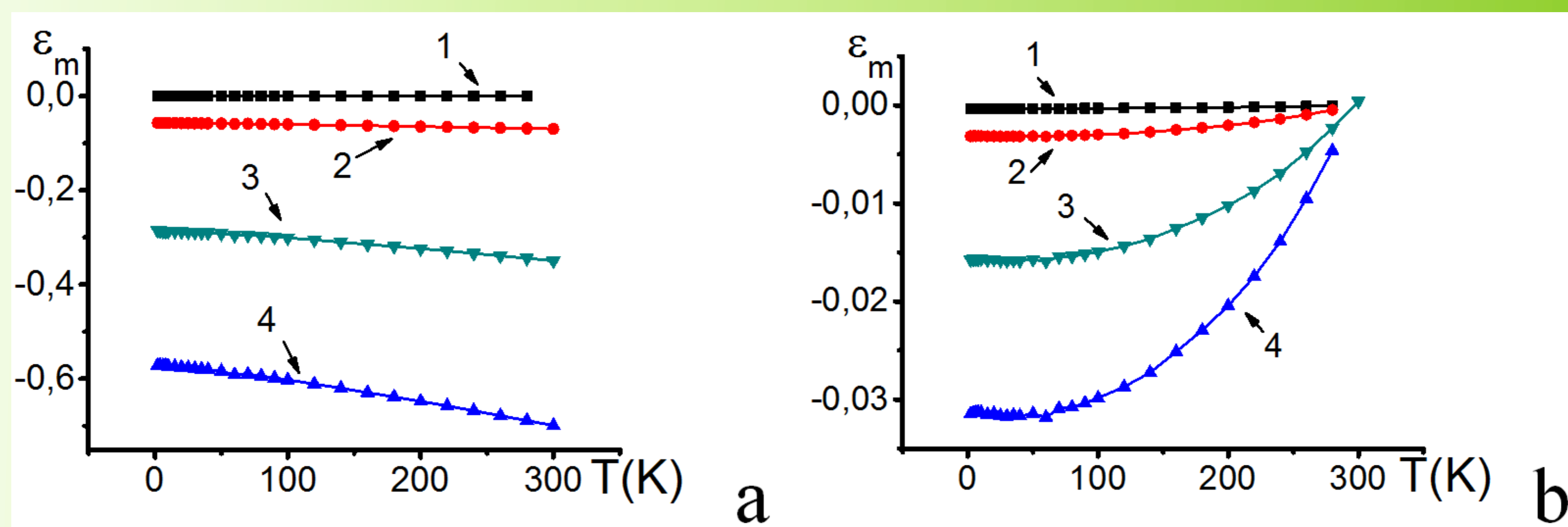

Рис.1. Температурно-силові залежності механічної складової деформації ϵ_m в неауксетичних (а) і ауксетичних (б) напрямках у шарі індію.
(Кр.1 - 10^6 Па; 2 - 10^7 Па; 3- $0,5 \cdot 10^8$ Па; 4 - 10^8 Па).